

éve folyó szovjet–magyar ásatásokat. Egész napos autóbussz-kirándulással keresték fel a bihari rész történelmi és irodalmi emlékhelyeit. A befejezés előtt honismereti „akadályversenyen” foglalták össze a megtanultakat. A zárónapon pedig a gyűjtött anyagaikból rendezett kiállítást bárki megtekinthette.

Meg kell említeni azokat az üzemeket, vállalatokat, szerveket, akik minden évben segítik a tábor működését, így: a TIVIZIG berettyóújfalusi üzemrénkörségét, az Ipari Szövetkezetet és a Csepel Emelőgépgyárat Biharkeresztesen, a Kavicsbánya Vállalat ártándi üzemét, a BM határőrséget. Önzetlen segítségük és a vezetők, táborozók töretlen lelkesedése lehetővé teheti, hogy ennek az eltelt öt évnek sikeres folytatása legyen a további években is.

Harasztosi Csaba

Az I. Rákos menti faragótábor

Július 4–18-ig adott otthont, nekünk ffaragóknak a Dózsa Művelődési Ház. A tábor célja játszótéri gyermekjátékok készítése, egymás munkájának megismerése, tapasztalatcsere, hagyományteremtés volt. A tábor anyagi alapját a Fővárosi Tanács V. B. művelődési főosztálya teremtette meg.

A tábor szervezői igyekeztek az egész ország területéről felkérni ffaragókat. Össze is jött 18 ember, akik között egyetlen nőként én is helyet kaptam. Az ízlést és széperzéket formáló köztéri gyermekjátékokat *Bánkúti István* szobrászművész irányításával gondoltuk ki, s csináltuk meg: a népművészeti elemekkel díszített, tölgy- és akác-fából faragott „bástyát”, az egyensúlyozót, a mérleghintát, az ivókutát és a többi játékokat. A játszótér kiviteli tervét *Csiszér Miklós* építész készítette.

A közös munka mellett mindenkinek lehetősége volt önálló alkotótevékenységre. Készültek még borotvatokok régi geometrikus faragással, többretű retesszel, tükrösök, amiket karcoltunk, utána korommal bedörzsöltük, kanalak, ivócsanak áttört füllel, s még sok-sok tárgy. Rendeztünk egy közös kiállítást is, így képet kaptunk egymás tevékenységéről és a látogatók is véleményt tudtak mondani, hogy megőriztük-e a népművészet elvét, megőriztük-e a használhatóság és a szépség egységét?

Nagyon boldog voltam, hogy együtt dolgozhattam *Barcsi Zoltánnal*, aki többek között Tamási Áron kopjafáját is tervezte Farkaslakára. Nagy figyelemmel hallgattuk előadásait a magyar néprajzról, az eredetkutatás legújabb eredményeiről, a kopjafák jelrendszeréről és jelentéstartalmáról.

A tapasztalt, gyakorlott faragók mellett részt vettek néhányan olyanok is, akikben egyelőre még csak a kedv és a lelkesedés volt meg. Akik most ismerkedtek a szerszámmal, a ffaragással, főként pedig *Fónay József* idős ffaragó hasznos szakmai tanácsaival.

Azt hiszem, az élményekkel távozó amatőröknek is köszönhető lesz, ha több városunkban nem a rideg, vasbeton játékok, hanem ötletekben gazdag, élvezhetőbb faépítmények, játékok csalogatják majd a gyerekeket a lakótelepi udvarokra.

Torma Katalin

Búcsú Schneider Miklóstól

Fájdalmas búcsú ez, nemcsak az én, hanem mindnyájunk számára. Oly hirtelen hagyta magunkra, hogy még mindig nem akarjuk tudomásul venni a valóságot. Különösen nehezen veszem tudomásul én, akinek éppen eltávozásod előtt néhány nappal roppant fáradtan, de nagy megnyugvással – mutatad be az új megyei levéltárat, azt is mondhatnám: életed munkájának betetőzését. Terveket szőttünk, sőt öt évre ki is dolgoztuk a feladatokat. S most életrajzodat olvasom, hogy emlékezetbe vessem, honnan indultál, mikor, s mit értél el az alatt a majdnem fél évszázad alatt, amióta – 1933-ban Székesfehérváron – elindultál a világba.

Sok helyen szívta magadba a tudást. Sokfelé is osztottad szét, amióta a szombathelyi, a székesfehérvári, a budapesti Fazekas Gimnázium után a Budapesti Pedagógiai Főiskolán orosz szakos tanári, majd a Szegeci József Attila Tudományegyetemen történelem–orosz szakos tanári oklevelet szerzettél. Rövid tanári pálya, s kitűnő indítatásod nyomán (édesapád 1928–1936 között a Fejér, majd 1945-ig haláláig a Vas megyei Levéltár vezetője volt) a Szentesi Állami Levéltárban folytattad munkádát, hogy megfelelhess egy új, önálló feladatnak. Ugyanis 1968-tól – új feladatkörben – Te irányítottad a Nógrád megyei Levéltár leköltöztetését Budapestre. És Te kaptad a feladatot a múzeum régi épületének átalakíttatására is, hogy végleges, rangjának, szerepének, a követelményeknek megfelelő megyei intézménnyé válhasson a levéltár. Irányításod alatt az a vált, miközben megfeszítve dolgoztál ezernyi más feladat ellátásán. Tagja voltál a Történelmi Társulatnak, elnöke ugyanezen társulat Nógrád megyei csoportjának. Az 1970. év elejétől a HNF Honismereti Munkabizottságának elnökeként szervezted, irányítottad a honismereti mozgalmat. Társzerzője voltál a Pusztaszertől – Pusztaszertig c. dokumentumgyűjteménynek, a Szuro nyok árnyékában c. kötetnek, a Salgótarján története c. kiadványnak, a Nógrád megye története című monográfiának, összeállítója a Hódmező-